Trafikförvaltningen
Ledningsstaben
Juridik

Handläggare
Daniel Angermann
08-123 316 95
daniel.angermann@regionstockholm.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-04-19

Trafiknämnden
2022-05-23, punkt 18

Ärende
TN 2021-1277

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Svar på skrivelse från (V) angående kostnader i skiljeförfarande

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har i skrivelse daterad den 14 december 2021 inkommit med frågor med anledning av den slutliga skiljedomen i skiljemålet mellan Hitachi Rail (tidigare Ansaldo STS Sweden AB) och SL.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande den 28 februari 2022
Skrivelse från (V) daterad den 14 december 2021

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1. Skrivelsen ska anses besvarad.

Svar på skrivelsen

Stockholms Handelskammares Skiljedomsinstitut meddelade den 10 december 2021 slutlig skiljedom i skiljeförfarandet mellan Hitachi Rail STS Sweden (tidigare Ansaldo STS Sweden AB, nedan ”Ansaldo”) och AB Storstockholms Lokaltrafik (”SL”) gällande SL:s hävning av leveransavtalet avseende utveckling och installation av ett nytt signalsäkerhetssystem till tunnelbanans Röda linje.

Ansaldo hade enligt det avtal som ingåtts år 2010 åtagit sig att leverera ett nyckelfärdigt system med slutleverans under 2014. Efter flera års förseningar och fördyrningar hävde SL avtalet i november 2017 och återtog i samband med det tidigare utbetalda förskottsbelopp om 705 mnkr. Under 2018 väckte Ansaldo talan mot SL.

Processen var uppdelad i två faser. Den första fasen gällde frågan om SL hade rätt att häva avtalet medan den andra fasen avsåg själva ersättningsfrågan, dvs. det belopp som tappande part i den första fasen ska erlägga till motparten.

I särskild skiljedom den 25 februari 2021 meddelade skiljenämnden att SL inte hade rätt att häva avtalet. Den andra fasen i skiljeförfarandet kom därför att handla om storleken på den ersättning som SL skulle erlägga till Ansaldo. Ansaldo krävde ersättning med ett belopp om 1 389 mnkr jämte ränta från dagen för hävningen den 7 november 2017. Enligt den slutliga domen erkände nämnden ett belopp om 500 mnkr i enlighet med den ansvarsbegränsning som gällde mellan parterna samt ränta från den 14 februari 2020 (dagen när Ansaldo inkom med preciserade ersättningsyrkanden). Parterna ålades att bära sina egna kostnader i förfarandet och att solidariskt dela på kostnaden för skiljenämndens arbete

Med hänsyn till den slutliga utgången i målet kan sammanfattningsvis och ur processuellt perspektiv sägas att SL tappade målet vad gäller den första fasen och vann målet i den andra fasen gällande ersättningsskyldighet.

Vänsterpartiet har kommit in med tre frågor med anledning av det slutliga avgörandet.

- Hur mycket tid har trafikförvaltningen lagt ned på den juridiska processen från förarbetet inför hävandet av avtalet med Ansaldo fram till dom den 10 december 2021?
- Hur mycket har processen kostat förvaltningen internt?
- Hur mycket har förvaltningen betalt för extern hjälp i processen?

Trafikförvaltningen önskar framhålla följande. Leveransavtalet med Ansaldo ingicks, som ovan anförts, år 2010. Ansaldo hade åtagit sig att leverera ett nyckelfärdigt system med slutlig leverans i augusti 2014. Som bekant

levererades inte systemet i avtalad omfattning, till avtalat pris och till avtalad tidpunkt, varför SL under november 2017 hävde avtalet.

Projektet hade vid tidpunkten för hävningen pågått under drygt sju års tid och i flera länder. Projektets historia, de tekniska frågeställningarna samt de beroenden som fanns i avtalsförhållandet mellan Ansaldo och SL har varit komplexa. Det säger sig självt att trafikförvaltningen har fått lägga ned betydande interna resurser för att löpande analysera projektets fortskridande och slutligen förutsättningarna för hävningen av avtalet. Antalet upparbetade timmar har kostnadsförts för de anställda som direkt arbetat i projektet. För övriga anställda, t.ex. interna jurister och förvaltningsledningen, som inte varit direkta projektmedlemmar har ingen särskild tidsredovisning skett. I dessa fall går timkostnaden således upp i den lön som uppbärs av respektive anställd. En sammanställning av totalt nedlagd tid och kostnad för interna resurser kan mot ovanstående bakgrund inte göras.

SL:s kostnader för externa resurser för att försvara sig i den av Ansaldo initierade skiljedomsprocessen, vilken pågått under nästa fyra år, fördelar sig enligt följande (per februari 2022).

Ombud: 61,8 mnkr
Utlägg för experter, vittnen, mm.: 14,2 mnkr
Skiljenämndens kostnader: 4,8 mnkr

Kostnaderna har varit betydande om än inte osedvanliga med hänsyn till tvistens omfattning och komplexitet.

David Lagneholm
Förvaltningschef

Daniel Angermann
Chefsjurist

Region Stockholm

SKRIVELSE
2021-12-14

Trafiknämnden

Vänsterpartiet

Angående kostnader kring Ansaldo-domen

Nu har skiljenämnden till slut meddelat dom i målet SL – Hitachi Rail, tidigare Ansaldo. SL ska betala en halv miljard kronor till företaget. En gigantisk summa för ingenting, och så många tappade år i införandet av ett nytt signalsystem på tunnelbanans Röda linje. Domen fastställer vidare att SL skall betala sina egna rättegångskostnader. Slutsatsen är att upphandlingen har haft allvarliga brister, och att hävandet och på det sätt det genomfördes inte var optimalt.

Vi i Vänsterpartiet undrar hur mycket har den juridiska processen kostat trafikförvaltningen, utöver den ersättning som nu ska betalas till Hitachi/Ansaldo. Vi förstår att det kan vara svårt att uppskatta exakt hur många timmar som lagts ner på trafikförvaltningen, men en ungefärlig uppskattning borde kunna göras för antal timmar och därmed interna kostnader. För anlitad extern hjälp borde det med hjälp av fakturor gå att få fram en exakt siffra. Våra skattebetalare har rätt att veta vad haveriet har kostat.

Med hänvisning till ovanstående vill vi ha svar på följande frågor:

1. Hur mycket tid har trafikförvaltningen uppskattningsvis lagt ner på den juridiska processen från förarbetet inför hävandet av avtalet med Ansaldo fram till domen den 10 december 2021?
2. Hur mycket har processen kostat förvaltningen internt?
3. Hur mycket har förvaltningen betalt för extern hjälp i processen?